

Heerhugowaard
Stad van kansen

Achtergrondinformatie rekenkamer(funcctie)

Doel rekenkamer(functie)

Het doen van onderzoek naar doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door de gemeente gevoerde beleid.

- Ontstaan uit een groeiende en maatschappelijke behoefte aan transparantie en verantwoording
- Instrument van en voor de raad
- Ook meerwaarde voor college en ambtelijke organisatie mogelijk

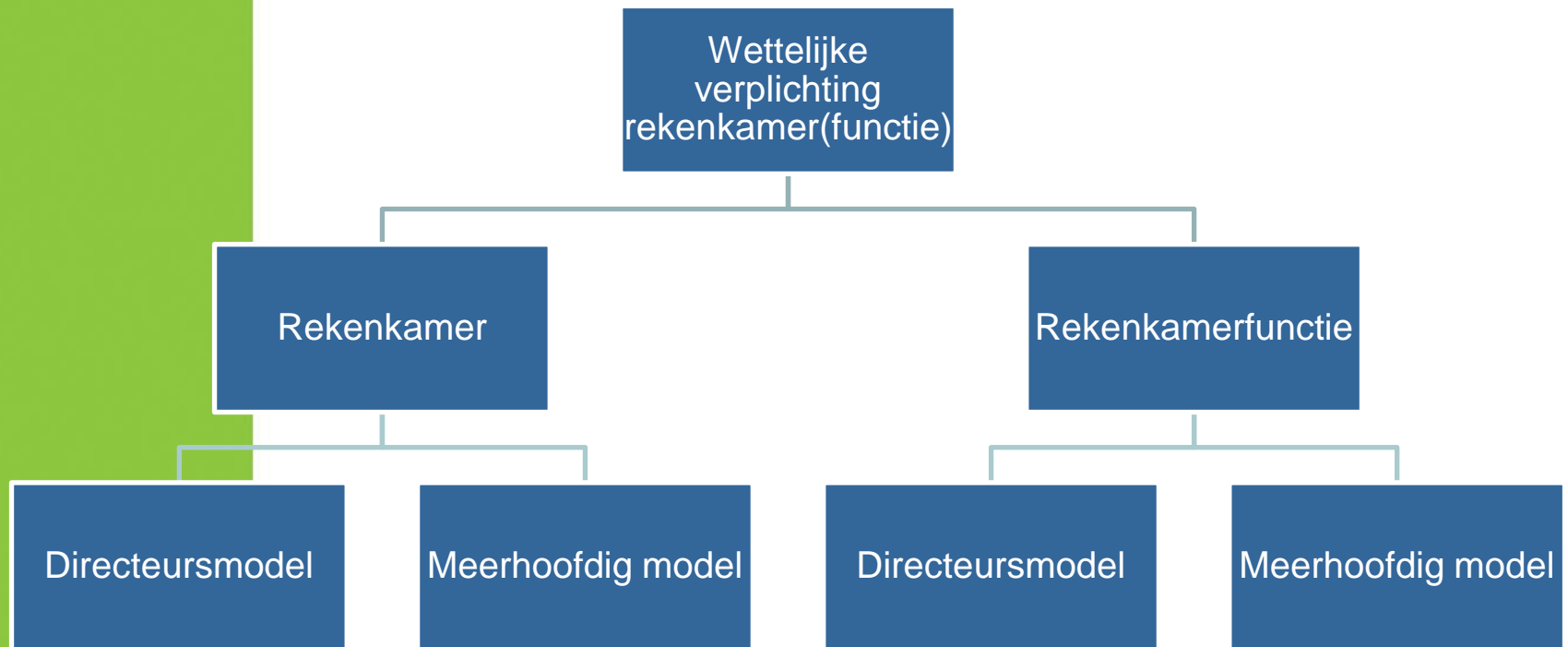
Wat is wettelijk voorgeschreven?

Gemeentewet hoofdstuk IV a en b

Wettelijk voorgeschreven	Rekenkamer	Rekenkamercommissie
Taken	Doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid onderzoeken	Idem
Bevoegdheden	Informatie binnen gemeente: <ul style="list-style-type: none">- Documenten- Inlichtingen Derden: <ul style="list-style-type: none">- Documenten- Inlichtingen	Vrij (Gemeenteraad kan dit zelf regelen)
Rapportage verplichtingen	<ul style="list-style-type: none">- Rapportage bevindingen vastleggen- Wederhoor*- Jaarverslag opstellen	Idem
Samenstelling	Eenhoofdig of meerhoofdig	Vrij
Benoemingen	Benoeming voor 6 jaar	Vrij
Ontslag	Alleen vanwege bepaalde wettelijke bepalingen	Vrij
Lidmaatschap raadsleden	Onverenigbaar	Vrij
Keuze onderwerpen	Bepaalt de rekenkamer zelf	Idem
Ambtelijke ondersteuning	Gewaarborgd	Vrij
Budget	Raad stelt de nodige middelen beschikbaar	Vrij

Mogelijke vormen rekenkamer(funcctie)

Rekenkamer - directeursmodel

Het directeursmodel heeft als belangrijke onderscheidende eigenschap dat de onafhankelijke rekenkamer geleid wordt door één persoon die door de raad wordt benoemd voor zes jaar. Deze persoon is autonoom in het nemen van beslissingen over onderzoek in de gemeente en legt hierover direct verantwoording af aan de raad, onder meer via een jaarverslag. De raad heeft te maken met één gezicht en één aanspreekpunt. Omdat een directeur vaak full time werkt is er sprake van een dagelijkse betrokkenheid, waardoor gewonnen kan worden aan slagkracht en flexibiliteit. Doordat de directeur voor zes jaar is benoemd en niet zo maar ontslagen kan worden, heeft hij een relatief onafhankelijke positie en kan redelijk autonoom keuzes maken over uit te voeren onderzoek. Een nadeel bestaat voornamelijk uit het grote vertrouwen dat wordt gesteld in één enkele persoon. Gezien de beperkte mogelijkheid tot ontslag en de relatief onafhankelijke positie, is de kwaliteit van deze ene persoon van zeer grote invloed op de kwaliteit van de invulling van de rekenkamerfunctie.

Rekenkamer – model met meerhoofdige samenstelling

Dezelfde wettelijke bepalingen als voor het directeursmodel zijn van toepassing op het model met een meerhoofdige samenstelling. Het enige verschil is dat er meer dan één lid wordt benoemd. Het voordeel hiervan is dat er een zorgvuldigere afweging plaats kan vinden van overwegingen en belangen bij besluitvorming. Daarnaast is ook de continuïteit beter gewaarborgd aangezien er bij een meerhoofdige samenstelling gewerkt kan worden met verschillende momenten van benoeming en aftreden, zodat er altijd overlap plaatsvindt. Een model met meerhoofdige samenstelling in een regionale rekenkamer kan verschillende gemeenten beter bedienen doordat elk lid een of meer gemeenten onder zijn hoede kan nemen. Potentieel nadeel van het model met een meerhoofdige samenstelling is dat er een grotere afstand kan zijn tot de dagelijkse onderzoekspraktijk, dat er een minder daadkrachtige vergadercultuur kan ontstaan en daarmee besluiten minder snel genomen kunnen worden. Daarnaast zijn de kosten voor vergoedingen hoger.

Rekenkamercommissie

Het commissiemodel kan in diverse varianten voorkomen, met name wat betreft de samenstelling (alleen raadsleden, alleen externe leden en raadsleden en externe leden). Ook kan een rekenkamercommissie worden ingesteld volgens een directeursmodel of een meerhoofdig model/

Een rekenkamercommissie wordt geregeld door middel van een lokale verordening, waarin de samenstelling, wijze van benoeming, benoemingstermijnen, ambtelijke ondersteuning, werkwijze en dergelijke wordt geregeld. Een belangrijk voordeel van een commissiemodel is de flexibiliteit; gemeenten zijn vrij in het vorm geven van een rekenkamercommissie. Sinds 1 januari 2016 heeft ook een rekenkamercommissie het recht om onderzoek te doen naar Gemeenschappelijke Regelingen door wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Een rekenkamercommissie heeft onderzoeksbevoegdheid zodra het belang van alle deelnemende gemeenten de grens van 50% overschrijdt.

Voor- en nadelen modellen

	Voordelen	Nadelen
Rekenkamer – directeursmodel	<ul style="list-style-type: none">• Onafhankelijke positie• Dagelijkse inzet/betrokkenheid• 1 aanspreekpunt	<ul style="list-style-type: none">• Kwaliteit afhankelijk van 1 persoon• Verplichting voor 6 jaar• Continuïteit kwetsbaar
Rekenkamer – model met meerhoofdige samenstelling	<ul style="list-style-type: none">• Onafhankelijke positie• Continuïteit gewaarborgd• Verdeling taken	<ul style="list-style-type: none">• Verplichting voor 6 jaar• Minder daadkrachtig dan directeursmodel
Rekenkamercommissie	<ul style="list-style-type: none">• Flexibiliteit in vormgeving• Korte/flexibele benoemingstermijnen• Betrokkenheid raadsleden	<ul style="list-style-type: none">• Onafhankelijke rol minder gwaarborgd• Voldoet niet aan toekomstige wettelijke eisen

Huidige situatie Heerhugowaard

- Per 1 januari 2016 “slapende” rekenkamercommissie
- Voldoet niet aan wettelijke verplichting
- Budget in begroting 2016: €45.769,- euro
- Op korte termijn geen zicht op samenwerking in regionale rekenkamer(functie)

Huidige situatie Nederland

■ Minister Plasterk in actieplan:

“Aangezien gemeentelijke taken en bevoegdheden en daarbij behorende middelen vanwege de decentralisaties alleen maar zijn toegenomen, zijn goed functionerende, onafhankelijke rekenkamers meer dan ooit van grote toegevoegde waarde voor de raad en het bestuur.”

■ Plannen:

- Rekenkamerfunctie afschaffen
 - Stimulering gemeenschappelijke rekenkamers
 - Verhoging kwaliteit rekenkameronderzoek
 - Stimuleren doorwerking onderzoek in gemeentebeleid
- ## ■ Nog geen zicht op termijn waarop wetsvoorstel wordt ingediend, plan was oorspronkelijk in 2016.

Huidige situatie Noord-Holland Noord

- Veel samenwerkingen
- Alleen maar rekenkamercommissies
- 1 directeursmodel in Langedijk
- Lichte daling budgetten

Om alvast over na te denken:

- Hoe nauw moet/mag de raad betrokken zijn bij de rekenkamer?
- Betrekken we inwoners bij het werk van de rekenkamer of gebruiken we het puur als intern instrument?
- Wie moet het onderzoek uitvoeren?
- Hoe belangrijk is een rekenkamer voor ons?
- Wat voor onderzoeken willen we zien en wat moet de kwaliteit van die onderzoeken zijn?
- Op welke termijn moet de eventuele rekenkamer ingesteld worden?
- Moet de rekenkamer ook ingezet worden bij toetsing van aangekondigd beleid?

Heerhugowaard
Stad van kansen

Discussieavond over de toekomst van de
rekenkamer in Heerhugowaard

24 november 2016 om 20:30 uur in de raadzaal